

OPINTOJEN VALITSEMINE JA YO-KIRJOITUSTEN AJANKOHTA

Rakslan lukio /LOPS21

*=koulukohtainen
( )=valinnainen ajankohta

Suositteltu
Mahdollinen

Taulukossa on ehdotus opintojen ajoittamisesta suhteessa valittuun yo-kirjoitusten ajankohtaan. Vain yo-kirjoituksiin tähtäävät opinnot on mainittu.

ÄIDINKIELI

1. vuosi	2. vuosi periodit 1-3	2. vuosi periodit 4-5, 3. vuosi periodi 1	3. vsk syksy	
Ä11, Ä12-3, Ä14	Ä15, Ä16-7	Ä18, Ä10, Ä11	Yo-ko	
1. vuosi	2. vuosi periodit 1-3	2. vuosi periodit 4-5, 3. vuosi periodi 1	3. vuosi periodit 1-3	3. vsk kevät
Ä11, Ä12-3, Ä14	Ä15, Ä16-7	Ä18	Ä10, Ä11	Yo-ko

Suoritusjärjestystä koskevat ohjeet

Ä18 opiskellaan 2. vuonna, sitä ei ole tarjolla 3. vuoden alussa. Äidinkieli suositellaan kirjoittamaan viimeisten yo-kokeiden joukossa.

SUOMI TOISENA KIELENÄ

1. vuosi	2. vuosi periodit 1-3	2. vuosi periodit 4-5, 3. vuosi periodi 1	3. vuosi periodit 1-3	3. vsk kevät
S21, S22-3, S24	S25, S26-7	S28	S210, S211	Yo-ko

Suoritusjärjestystä koskevat ohjeet

S2-opinnot kannattaa suorittaa numerjärjestyksessä. Poikkeamista kannattaa jutella opettajan kanssa. Yo-ko suositellaan tehtäväksi aikaisintaan 3. vuoden keväällä.

RUOTSI, B-kieli

1. vuosi	2. vuosi periodit 1-3	2. vsk kevät		
RUB18*, RUB11-2, RUB13, RUB19*	RUB14, RUB15	YO-ko		
1. vuosi	2. vuosi periodit 1-3	2. vuosi periodit 4-5, 3. vuosi periodi 1	3. vsk syksy	
RUB18*, RUB11-2, (RUB13), RUB19*	(RUB13), RUB14, (RUB15)	(RUB15), RUB16, RUB17, RUB114*	YO-ko	
1. vuosi	2. vuosi periodit 1-3	2. vuosi periodit 4-5, 3. vuosi periodi 1	3. vuosi periodit 1-3	3. vsk kevät
RUB18*, RUB11-2, RUB19*	RUB13, RUB14	RUB15, RUB16	RUB17, RUB114*	YO-ko

Suoritusjärjestystä koskevat ohjeet

Ruotsin opinnot on suoritettava numerjärjestyksessä. Poikkeamista kannattaa keskustella opettajan kanssa. RUB19* on tarkoitettu ykkösille. Jos kirjoittaa 2. vsk:n keväällä, ei ehdi opiskella muita eikä valtakunnallisia valinnaisia. Kertaus (RUB114*) kannattaa suorittaa mahdollisimman lähellä yo-koetta.

RUOTSI, A-kieli

1. vuosi	2. vuosi periodit 1-3	2. vuosi periodit 4-5, 3. vuosi periodi 1	3. vuosi periodit 1-3	3. vsk kevät
RUB11-2, RUA3, RUB19*	RUA4, RUA5	RUA6	RUA7, RUA8	YO-ko

Suoritusjärjestystä koskevat ohjeet

Ruotsin opinnot on suoritettava numerjärjestyksessä. A-ruotsin opintoihin voi siirtyä RUB11-2 opintojakson jälkeen tai myöhemminkin. A-ruotsin opinnoista voi myös siirtyä takaisin B-ruotsin opintoihin.

ENGLANTI, A-kieli

1. vuosi	2. vuosi periodit 1-3	2. vsk kevät		
ENA1-2, ENA3, ENA10*	ENA4, ENA5, ENA6	YO-ko		
1. vuosi	2. vuosi periodit 1-3	2. vuosi periodit 4-5, 3. vuosi periodi 1	3. vsk syksy	
ENA1-2, ENA3, ENA10*	ENA4, ENA5, (ENA6)	(ENA6), ENA7, ENA8, ENA19*	YO-ko	
1. vuosi	2. vuosi periodit 1-3	2. vuosi periodit 4-5, 3. vuosi periodi 1	3. vuosi periodit 1-3	3. vsk kevät
ENA1-2, ENA3, ENA10*	ENA4, ENA5, (ENA6)	(ENA6), (ENA7), (ENA8)	(ENA7), (ENA8), ENA19*	YO-ko

Suoritusjärjestystä koskevat ohjeet

Englannin pakolliset opinnot on suoritettava numerjärjestyksessä. Poikkeamista kannattaa keskustella opettajan kanssa. ENA10* on tarkoitettu ykkösille. Jos kirjoittaa 2. vsk:n keväällä, ei ehdi opiskella muita eikä valtakunnallisia valinnaisia. Kertaus (ENA19*) suoritetaan mahdollisimman lähellä yo-koetta.

MATEMATIIKKA, A-oppimäärä

1. vuosi	2. vuosi periodit 1-3	2. vuosi periodit 4-5, 3. vuosi periodi 1	3. vsk syksy	
MAY1, MAA2-4, MAA13*	MAA5, MAA6, MAA9	MAA7, MAA8, MAA10, MAA11, MAA12, MAA17*	YO-ko	
1. vuosi	2. vuosi periodit 1-3	2. vuosi periodit 4-5, 3. vuosi periodi 1	3. vuosi periodit 1-3	3. vsk kevät
MAY1, MAA2-4, MAA13*	MAA5, MAA6, MAA9	MAA7, MAA8, MAA9, MAA10, MAA11	MAA10, MAA11, MAA12, MAA17*, MAA18*	YO-ko

Suoritusjärjestystä koskevat ohjeet

MAA13* on tarkoitettu ykkösille. Jos kirjoittaa 3. vsk:n syksyllä, 3. vuoden 1. periodissa ehtii opiskella valtakunnalliset valinnaiset MAA10- ja MAA11-moduulit lähes kokonaan. MAA11-moduulin voi opiskella myös halutessaan 2. vuoden 5. periodissa. Kertausmoduuleita on kaksi: MAA17* ja MAA18*.

MATEMATIIKKA, B-oppimäärä

1. vuosi	2. vuosi periodit 1-3	2.vsk kevät		
MAY1, TT1*, MAB2, MAB3, MAB5, MAB9	MAB4, MAB6-7, MAB8, MAB13	YO-ko		
1. vuosi	2. vuosi periodit 1-3	2. vuosi periodit 4-5, 3. vuosi periodi 1	3.vsk syksy	
MAY1, TT1*, MAB2, MAB3, MAB10*	MAB4, MAB5, MAB6-7	MAB9, MAB8, MAB13	YO-ko	
1. vuosi	2. vuosi periodit 1-3	2. vuosi periodit 4-5, 3. vuosi periodi 1	3. vuosi periodit 1-3	3.vsk kevät
MAY1, TT1*, MAB2, MAB3, MAB10*	MAB4, MAB5	MAB5, MAB6-7, MAB9	MAB8, MAB9, MAB13	YO-ko

Suoritusjärjestystä koskevat ohjeet

MAB10* on tarkoitettu ykkösille, jotka kokevat matematiikan opiskelun haastavaksi ja haluavat enemmän tukea matematiikan opintoihin. MAB5 on tehtävä ennen MAB9, muutoin valtakunnallisten opintojen suoritusjärjestys on vapaa. Kertaus MAB13* opiskellaan viimeisenä. TT1* suositellaan kaikille, koska siellä harjoitellaan lukiomatematiikassa tärkeiden ohjelmistojen käyttöä.

BIOLOGIA

1. vuosi	2. vuosi periodit 1-3	2.vsk kevät		
BI1, BI2-3, BI4	BI5, BI6, (BI8*), BI11*	YO-ko		
1. vuosi	2. vuosi periodit 1-3	2. vuosi periodit 4-5, 3. vuosi periodi 1	3.vsk syksy	
BI1, BI2-3	BI4, BI5, (BI8*)	BI6, BI11*	YO-ko	
1. vuosi	2. vuosi periodit 1-3	2. vuosi periodit 4-5, 3. vuosi periodi 1	3. vuosi periodit 1-3	3.vsk kevät
BI1	BI2-3, (BI8*)	BI4, BI5	BI6, BI11*	YO-ko

Suoritusjärjestystä koskevat ohjeet

Ennen BI6:n suorittamista suositellaan BI4:n suorittamista. Kertaus (BI11*) suoritetaan viimeisenä.

MAANTIETE

1. vuosi	2. vuosi periodit 1-3	2.vsk kevät		
GE1, GE2, GE3	GE4, GE6*	YO-ko		
1. vuosi	2. vuosi periodit 1-3	2. vuosi periodit 4-5, 3. vuosi periodi 1	3.vsk syksy	
GE1, GE2	GE3	GE4, GE6*	YO-ko	
1. vuosi	2. vuosi periodit 1-3	2. vuosi periodit 4-5, 3. vuosi periodi 1	3. vuosi periodit 1-3	3.vsk kevät
GE1	GE2	GE3	GE4, GE6*	YO-ko

Suoritusjärjestystä koskevat ohjeet

Suoritusjärjestyksellä ei ole väliä, mutta kertaus (GE6*) suoritetaan viimeisenä tai yhtä aikaa GE4:n kanssa.

FYSIIKKA

1. vuosi	2. vuosi periodit 1-3	2. vuosi periodit 4-5, 3. vuosi periodi 1	3.vsk syksy	
FY1-2, FY3, FY4, (FY10*), (FY11*)	FY4, FY5, FY6, (FY10,FY11*)	FY7, FY8, FY12*, (FY10,FY11*)	YO-ko	
1. vuosi	2. vuosi periodit 1-3	2. vuosi periodit 4-5, 3. vuosi periodi 1	3. vuosi periodit 1-3	3.vsk kevät
FY1-2, FY3, FY4, (FY10,FY11*)	FY4, FY5, (FY10,FY11*)	FY6, FY7, (FY10,FY11*)	FY7, FY8, FY12*, (FY10,FY11*)	YO-ko

Suoritusjärjestystä koskevat ohjeet

Fysiikka suoritetaan pääsääntöisesti numerojärjestyksessä. Siitä voi poiketa, kunhan FY1-2 on suoritettu ensimmäisenä, FY3 mielellään ennen FY4:sta, FY4 ennen sitä seuraavia ja FY6 ennen FY7:aa. Fysiikan suorittaminen kahdessa vuodessa ei ole suositeltavaa. 3. vuoden syksyllä kirjoittavat voivat opiskella FY8-moduulin lähes kokonaan 3. vuoden 1. periodissa. Kertaus (FY12*) on tarjolla periodeissa 1 ja 3. Fysiikan työkurseja (FY10* ja FY11*) voi suorittaa moduulien FY3-8 rinnalla 1–3 op arvoisesti.

KEMIA

1. vuosi	2. vuosi periodit 1-3	2.vsk kevät		
KE1-2, KE3, KE5, KE6	KE4, KE12*	YO-ko		
1. vuosi	2. vuosi periodit 1-3	2. vuosi periodit 4-5, 3. vuosi periodi 1	3.vsk syksy	
KE1-2, KE3	KE4	KE5, KE6, KE7*, syksyllä KE12*	YO-ko	
1. vuosi	2. vuosi periodit 1-3	2. vuosi periodit 4-5, 3. vuosi periodi 1	3. vuosi periodit 1-3	3.vsk kevät
KE1-2, KE3	KE4	KE6, KE7*	KE5, KE12*	YO-ko

Suoritusjärjestystä koskevat ohjeet

KE1-2 pitää opiskella ennen muita. Kertaus (KE12*) on tarjolla periodeissa 1 ja 3. Kemian työkurssi 1 op:n laajuisena tarjotaan kakkosvuonna periodissa 5.

FILOSOFIA

1. vuosi	2. vuosi periodit 1-3	2. vsk kevät		
FI1, FI2	FI3, FI4, FI6*	YO-koe		
1. vuosi	2. vuosi periodit 1-3	2. vuosi periodit 4-5, 3. vuosi periodi 1	3. vsk syksy	
(FI1)	(FI1), FI2, FI4	FI3, FI6*	YO-koe	
1. vuosi	2. vuosi periodit 1-3	2. vuosi periodit 4-5, 3. vuosi periodi 1	3. vuosi periodit 1-3	3. vsk kevät
(FI1)	(FI1), FI2, (FI3)	(FI3)	FI4, FI6*	YO-koe

Suoritusjärjestystä koskevat ohjeet

FI1 kannattaa suorittaa ensimmäisenä, sen jälkeen järjestys on vapaa. FI4 ja FI6* (kertaus) kannattaa suorittaa mahdollisimman lähellä yo-koetta.

PSYKOLOGIA

1. vuosi	2. vuosi periodit 1-3	2. vsk kevät		
PS1, (PS2), (PS4), PS7*	(PS2), PS3, (PS4), PS5, PS6*, PS9*	YO-koe		
1. vuosi	2. vuosi periodit 1-3	2. vuosi periodit 4-5, 3. vuosi periodi 1	3. vsk syksy	
PS1, (PS2), (PS4), (PS7*)	(PS2), (PS4), (PS3), (PS5), PS6*	(PS3), (PS5), (PS7*), PS9*	YO-koe	
1. vuosi	2. vuosi periodit 1-3	2. vuosi periodit 4-5, 3. vuosi periodi 1	3. vuosi periodit 1-3	3. vsk kevät
PS1, (PS2), (PS4), (PS7*)	(PS2), (PS4), (PS6*)	(PS2), (PS4), (PS3), (PS5), (PS7*)	(PS3), (PS5), (PS6*), PS9*	YO-koe

Suoritusjärjestystä koskevat ohjeet

PS1:n jälkeen suoritusjärjestyksellä ei ole väliä, mutta kertaus (PS9*) kannattaa suorittaa viimeisenä. PS6* ja PS7* ovat koulukohtaisia ja syventävät kirjoituksiin osallistuvien tietoa ja tarjoavat mahdollisuuksia käytännönläheisempään ja soveltavampaan työskentelyyn psykologian parissa.

HISTORIA

1. vuosi	2. vuosi periodit 1-3	2. vsk kevät		
HI1, HI2, HI3, HI4	HI5, HI6, HI8*	YO-koe		
1. vuosi	2. vuosi periodit 1-3	2. vuosi periodit 4-5, 3. vuosi periodi 1	3. vsk syksy	
HI1, HI2	HI3, (HI4), (HI5)	(HI4), (HI5), HI6, HI8*	YO-koe	
1. vuosi	2. vuosi periodit 1-3	2. vuosi periodit 4-5, 3. vuosi periodi 1	3. vuosi periodit 1-3	3. vsk kevät
HI1, (HI2)	(HI2), HI3, (HI4)	(HI4), (HI5)	(HI5), HI6, HI8*	YO-koe

Suoritusjärjestystä koskevat ohjeet

Suoritusjärjestys HI1-moduulin jälkeen on vapaa, mutta HI2 kannattaa suorittaa ennen HI3-moduulia. Kertaus (HI8*) kannattaa suorittaa viimeisenä.

YHTEISKUNTAOPPI

1. vuosi	2. vuosi periodit 1-3	2. vsk kevät		
YH1, YH2, (YH3)	(YH3), YH4, YH7*	YO-koe		
1. vuosi	2. vuosi periodit 1-3	2. vuosi periodit 4-5, 3. vuosi periodi 1	3. vsk syksy	
YH1	YH2, (YH3)	(YH3), YH4, YH7*	YO-koe	
1. vuosi	2. vuosi periodit 1-3	2. vuosi periodit 4-5, 3. vuosi periodi 1	3. vuosi periodit 1-3	3. vsk kevät
YH1	YH2	YH3	YH4, YH7*	YO-koe

Suoritusjärjestystä koskevat ohjeet

Suoritusjärjestys on YH1-moduulin jälkeen vapaa. Kertaus (YH7*) kannattaa suorittaa viimeisenä.

USKONTO

1. vuosi	2. vuosi periodit 1-3	2. vsk kevät		
UE1, UE3	UE2, UE4, UE5, UE6, UE8*	YO-koe		
1. vuosi	2. vuosi periodit 1-3	2. vuosi periodit 4-5, 3. vuosi periodi 1	3. vsk syksy	
UE1, (UE3)	UE2, (UE3), (UE6)	UE4, UE5, (UE6), UE8*	YO-koe	
1. vuosi	2. vuosi periodit 1-3	2. vuosi periodit 4-5, 3. vuosi periodi 1	3. vuosi periodit 1-3	3. vsk kevät
UE1, (UE3)	UE2, (UE3), (UE6)	(UE3), (UE4), (UE5)	(UE4), (UE5), (UE6), UE8*	YO-koe

Suoritusjärjestystä koskevat ohjeet

Katsomusaineen kaikki opinnot opiskellaan samasta aineesta. Uskonossa suoritusjärjestyksellä ei ole väliä, mutta UE1 on hyvä suorittaa ensimmäisenä ja kertaus (UE8*) suoritetaan viimeisenä.

ELÄMÄNKATSOMUSTIETO (tarjotaan vuorovuosin ET1 ja ET2)

1. vuosi	2. vuosi periodit 1-3	2.vsk kevät		
ET1, ET2, (ET4)	ET3, (ET4), ET5, ET6	YO-koe		
1. vuosi	2. vuosi periodit 1-3	2. vuosi periodit 4-5, 3. vuosi periodi 1	3.vsk syksy	
ET1	ET2, ET3, (ET4)	(ET4), ET5, ET6	YO-koe	
1. vuosi	2. vuosi periodit 1-3	2. vuosi periodit 4-5, 3. vuosi periodi 1	3. vuosi periodit 1-3	3.vsk kevät
ET1	ET2	ET3, ET4	ET5, ET6	YO-koe

Suoritusjärjestystä koskevat ohjeet

Katsomusaineen kaikki opinnot opiskellaan samasta aineesta. Osa elämäntiedon moduuleista on opiskeltava itsenäisesti tai aikuislukiolla.

TERVEYSTIETO

1. vuosi	2. vuosi periodit 1-3	2.vsk kevät		
TE1, (TE2)	(TE2), TE3, TE5*	YO-koe		
1. vuosi	2. vuosi periodit 1-3	2. vuosi periodit 4-5, 3. vuosi periodi 1	3.vsk syksy	
TE1	TE2	TE3, TE5*	YO-koe	
1. vuosi	2. vuosi periodit 1-3	2. vuosi periodit 4-5, 3. vuosi periodi 1	3. vuosi periodit 1-3	3.vsk kevät
TE1	(TE2)	(TE2)	TE3, TE5*	YO-koe

Suoritusjärjestystä koskevat ohjeet

Terveystiedon opinnot kannattaa suorittaa järjestyksessä, mutta poikkeaminen siitä on mahdollista. Kertaus (TE5*) kannattaa kuitenkin suorittaa viimeisenä.

LIIKUNTA

1. vuosi	2. vuosi periodit 1-3	2. vuosi periodit 4-5, 3. vuosi periodi 1	3. vuosi periodit 1-3
LI1	LI2, LI4		

Liikunnan opintojaksoja voi suorittaa haluamassaan järjestyksessä. LI1 on suunnattu ykkösille ja LI2 kakkosille. LI4 (vanhojen tanssi) suoritetaan 2. vuoden periodissa 3. LI 3, LI5, LI6 ja LI9 voi suorittaa milloin tahansa. Liikunnan lukiodiplomin voi suorittaa, kun liikuntaa on suorittanut vähintään 8 op.

MUSIIKKI

1. vuosi	2. vuosi periodit 1-3	2. vuosi periodit 4-5, 3. vuosi periodi 1	3. vuosi periodit 1-3
MU1	MU2		

Musiikin opintojaksoja voi suorittaa haluamassaan järjestyksessä. MU1 on suunnattu ykkösille. MU2 on vaihtoehtoinen KU2:n kanssa ja se on suunnattu kakkosille. MU5* on tarkoitettu perkkareihin valmistautuville abeille. Musiikin lukiodiplomin voi suorittaa, kun musiikkia on suorittanut vähintään 8 op.

KUVATAIDE

1. vuosi	2. vuosi periodit 1-3	2. vuosi periodit 4-5, 3. vuosi periodi 1	3. vuosi periodit 1-3
KU1	KU2		KU17*

Kuvataiteen opintojaksoja voi suorittaa haluamassaan järjestyksessä. KU1 on suunnattu ykkösille. KU2 on vaihtoehtoinen MU2:n kanssa ja se on suunnattu kakkosille. KU17* on tarkoitettu perkkareihin valmistautuville abeille. Kuvataiteen lukiodiplomin voi suorittaa, kun kuvataidetta on suorittanut vähintään 8 op.